

SỐNG LUẬT YÊU THƯƠNG QUA VIỆC SỬA LỖI NHAU

Chúa Nhật Tuần XXIII - Mùa Thường Niên

(Ed 33:7-9; Rm 13:8-10; Mt 18:15-20)

Ai trong chúng ta cũng đã từng sai lỗi hoặc đối diện với người sai lỗi. Thông thường, khi sai lỗi, chúng ta thường đi xin lỗi hoặc tìm cách để biện minh cho lỗi phạm của mình. Còn khi đối diện với người lỗi phạm đến mình, chúng ta thường nổi giận, thù ghét đến độ không tha thứ. Lời Chúa trong Chúa Nhật hôm nay đưa chúng ta vào trong quỹ đạo của tha thứ và yêu thương. Nói cách cụ thể hơn, tha thứ và tình yêu là hai mặt không thể tách rời của một đồng tiền: Tình yêu chân thật luôn tha thứ và tha thứ là sự diễn tả cao nhất của tình yêu. Tha thứ đòi hỏi con tim rộng mở và chìm sâu trong tương quan mật thiết với Thiên Chúa vì tha thứ không chỉ là nỗ lực của con người, nhưng trên hết là sự hoạt động của ân sủng trong chúng ta.

Trong bài đọc 1, Đức Chúa đặt Êdêkien làm người “canh gác” Israel. Nhiệm vụ của người “canh gác” là “nghe lời từ miệng Ta phán ra, rồi thay Ta báo cho chúng biết” (Ed 33:7). Một cách cụ thể, “nếu Ta phán với kẻ gian ác rằng: ‘Hỡi tên gian ác, chắc chắn ngươi phải chết,’ mà ngươi không chịu nói để cảnh cáo nó từ bỏ con đường xấu xa, thì chính kẻ gian ác ấy sẽ phải chết vì tội của nó, nhưng Ta sẽ đòi ngươi đền nợ máu nó. Ngược lại, nếu ngươi đã báo cho kẻ gian ác phải từ bỏ con đường của nó mà trở lại, nhưng nó không trở lại, thì nó sẽ phải chết vì tội của nó; còn ngươi, ngươi sẽ cứu được mạng sống mình” (Ed 33:8-9). Những lời này cho thấy, người “canh gác” phải lặp lại cho những người phạm lỗi những gì Đức Chúa muốn nói với họ mà không tìm cách thay đổi để cho người phạm lỗi “nghe cho lọt tai.” Nhiều lần trong cuộc sống, chúng ta vì cả nể mà không sửa lỗi anh chị em mình, hoặc nếu có sửa lỗi thì cũng dùng những lời “văn chương hoa mỹ” vì sợ mất lòng anh chị em mình. Như chúng ta biết, sửa lỗi là một nghệ thuật mà chúng ta phải học suốt đời. Người sửa lỗi phải biết rõ người được sửa lỗi. Tuy nhiên, trong lời của ngôn sứ Êdêkien, điều quan trọng là người sửa lỗi phải biết những gì Đức Chúa muốn nói với người phạm lỗi. Khi chúng ta đã sửa lỗi anh chị em mình, việc thay đổi hay không là quyền của người đó và họ phải trả lễ trước mặt Chúa. Bỏn phận của chúng ta chỉ dừng lại ở việc nói cho họ nghe điều Chúa muốn nói với họ. Làm sao chúng ta có thể nói cho người khác nghe điều Chúa muốn nói với họ nếu chúng ta không chìm sâu trong cầu nguyện để vun trồng mối tương quan mật thiết với Ngài?

Thánh Phaolô trong bài đọc 2 nhắc nhớ các tín hữu Rôma [chúng ta] điều gì cần thiết trong cuộc sống: “Thưa anh em, anh em đừng mắc nợ gì ai, ngoài món nợ tương thân tương ái; vì ai yêu người, thì đã chu toàn Lễ Luật” (Rm 13:8). Thánh nhân diễn tả giới răn yêu thương dưới hình thức “tiêu cực” qua việc không làm hại người nào: “Ngươi không được ngoại tình, không được giết người, không được trộm cắp, không được ham muốn, cũng như các điều răn khác” (Rm 13:9). Khía cạnh “tích cực” của luật yêu thương là làm tốt cho anh chị em mình. Như thế, luật yêu thương được diễn tả theo hai phương diện: tích cực – làm điều tốt cho người khác và tiêu cực – không làm điều gì hại anh chị em mình. Chi tiết này nhắc nhở về thái độ sống của chúng ta dành cho anh chị em mình. Nếu chúng ta không

thể làm tốt cho người khác, thì hãy tránh những lời ăn tiếng nói hoặc những cử chỉ hành động hại đến anh chị em mình.

Trong bài Tin Mừng hôm nay, chúng ta tìm thấy tiến trình xét xử khi một người lỗi phạm một điều gì đó. Nền tảng của trình thuật Tin Mừng là một lời khuyên răn ngắn dành cho việc sửa lỗi huynh đệ

trong nguồn Q (x. Lc 17:3). Trong câu 15 đến 17, Thánh Matthêu xây dựng toàn bộ ba giai đoạn của tiến trình xét xử để kỷ luật một người anh chị em ngoan cố không chịu sửa lỗi: “Nếu người anh em của anh trót phạm tội, thì anh hãy đi sửa lỗi nó, một mình anh với nó mà thôi. Nếu nó chịu nghe anh, thì anh đã chinh phục được người anh em. Còn nếu nó không chịu nghe, thì hãy đem theo một hay hai người nữa, để mọi công việc được giải quyết, căn cứ vào lời của hai hoặc ba chứng nhân. Nếu nó không nghe họ, thì hãy đi thưa Hội Thánh. Nếu Hội Thánh mà nó cũng chẳng nghe, thì hãy kể nó như một người ngoại hay một người thu thuế” (Mt 18:15-17). Trong những lời trên, chúng ta thấy bước đầu tiên trong tiến trình là đối chất và khuyên răn mang tính riêng tư cá nhân. Bước này nhắc nhở chúng ta không nên sửa lỗi anh chị em mình cách công khai, trước mặt người khác khi chưa sửa lỗi họ cách riêng tư cá nhân, nhưng nhẹ nhàng. Khi làm như thế, chúng ta sẽ dễ dàng “chinh phục” được người anh em. Thuật ngữ “chinh phục ở đây là thuật ngữ của các rabbi dùng để nói lên sự sám hối (x. Lv 19:17-18). Bước thứ hai trong tiến trình là sửa lỗi trong sự hiện diện của hai hoặc ba nhân chứng. Đây là câu trích từ sách Đệ Nhị Luật (19:15). Tuy nhiên, vấn đề được các rabbi thảo luận ở đây là điều gì sẽ xảy ra nếu chúng ta chỉ có một nhân chứng? Bản văn cho thấy rằng nếu có một nhân chứng cũng đã đủ. Chi tiết này cho thấy có sự khác biệt mang tính pháp lý trong lời dạy của Chúa Giêsu so với các truyền thống khác. Bước thứ ba là trình bày cho Hội Thánh. Thuật ngữ Hội Thánh ở đây ám chỉ đến cộng đoàn địa phương. Khi một người không lắng nghe Hội Thánh thì người đó bị xem như một “người dân ngoại hay người thu thuế.” Đây là kiểu nói ám chỉ đến việc cắt phép thông công của người đó, loại trừ ra khỏi cộng đoàn, đây là bước cứng rắn cần thực hiện chỉ trong những trường hợp mà lỗi phạm gây nguy hiểm cho đời sống cộng đoàn. Chúng ta biết rằng, Chúa Giêsu chào đón những người dân ngoại và những người thu thuế. Nhưng điều này chỉ xảy ra khi họ tỏ lộ dấu hiệu tin vào Ngài và sám hối cho tội lỗi của mình (x. Mt 9:9-13). Những chi tiết trên nhắc nhở chúng ta về nghệ thuật sửa lỗi anh chị em mình: người sửa lỗi phải có lòng kiên nhẫn, bao dung và hiền hoà, còn người bị sửa lỗi cần phải khiêm nhường, mở rộng và mong ước thay đổi để trở nên tốt hơn.

Trong câu 18 đến 20, Chúa Giêsu cung cấp nền tảng thần linh cho những quyết định mang tính pháp lý này, đi từ luật sang thần học. Nền tảng đầu tiên Chúa Giêsu cung cấp là việc Chúa Giêsu ban cho các môn đệ quyền tháo cởi: “Thầy bảo thật anh em: dưới đất, anh em ràng buộc những điều gì, trên trời cũng sẽ ràng buộc như vậy; dưới đất, anh em tháo cởi những điều gì, trên trời cũng sẽ tháo cởi như vậy” (Mt 18:18). Những lời này được đặt trong thể bị động để chỉ ra rằng chính Thiên Chúa sẽ ràng buộc hoặc tháo cởi. Các môn đệ được ban cho cùng quyền lực như thế để ràng buộc và tháo cởi. Chi tiết này chỉ ra rằng chúng ta là những người thực hành quyền tha thứ nhân danh Thiên Chúa. Chúng ta phải thực hiện quyền này theo ý muốn của Thiên Chúa chứ không theo ý muốn của mình. Vì vậy, trong đời sống thường ngày, việc tha thứ cho nhau làm chúng ta trở nên giống Chúa

hơn, vì Ngài là Đấng từ bi nhân hậu, chậm bất bình và giàu tình thương. Sống tha thứ để trở nên như Ngài!

Nền tảng thứ hai cho việc sửa lỗi là cầu nguyện: “Thầy còn bảo thật anh em: nếu ở dưới đất, hai người trong anh em họp lời cầu xin bất cứ điều gì, thì Cha Thầy, Đấng ngự trên trời, sẽ ban cho. Vì ở đâu có hai ba người họp lại nhân danh Thầy, thì có Thầy ở đấy, giữa họ” (Mt 18:19-20). Những lời này cho thấy tầm quan trọng của hiệp nhất cầu nguyện trong việc sửa lỗi, hay nói đúng hơn, để tha thứ, chúng ta cần chìm đắm trong đời sống cầu nguyện. Không liên kết mật thiết với Thiên Chúa, chúng ta sẽ khó tha thứ cho anh chị em mình. Khi liên kết mật thiết với Thiên Chúa, chúng ta nhận ra mình là những tội nhân và Thiên Chúa luôn tha thứ cho chúng ta mỗi khi chúng ta đến với Ngài. Khi cảm nghiệm được tình yêu tha thứ của Thiên Chúa, chúng ta sẽ dễ dàng mở lòng để tha thứ cho anh chị em của chúng ta.

